

TER ONDERTEKENING

Aan: MOCW

**Onderzoek en
Wetenschapsbeleid**

Van

Datum

20 december 2023

Referentie

43346975

Bijlagen

1. Brief TK Reactie rapport 'Investeren in de basis' van de adviescommissie starters- en stimuleringsbeurzen
2. Rapport 'Investeren in de basis'

nota

Starters- en stimuleringsbeurzen

Aanleiding

Op 29 juni 2023 heeft de adviescommissie starters- en stimuleringsbeurzen het rapport 'Investeren in de basis' aan u en UNL aangeboden. U heeft aan de Tweede Kamer toegezegd na de zomer een inhoudelijke reactie op het rapport te sturen, waarbij u naar aanleiding van de motie-Van der Woude ook het advies van NWO betreft (op 20 september 2023 ontvangen).

Geadviseerd besluit

U wordt geadviseerd de brief aan de Tweede Kamer te ondertekenen.

Kernpunten

- U omarmt alle aanbevelingen uit het adviesrapport, met uitzondering van aanbeveling 1 (de zogenoemde 'harde knip' en het verzoek in aanbeveling 7 om extra middelen vanuit OCW).
- U licht dit toe aan de hand van een aantal uitgangspunten:
 1. Uw eerste uitgangspunt is dat alle startende universitair docenten met een vaste aanstelling recht hebben op een startersbeurs. Aangezien het aantal universitair docenten dat wordt aangesteld fors hoger ligt dan voorzien, bedraagt een startersbeurs per 1 april 2024 minimaal € 150.000 en maximaal € 300.000. Door daarnaast geen 'harde knip' tussen de middelen voor startersbeurzen en stimuleringsbeurzen te hanteren, kunnen universiteiten (m.u.v. umc's) uitgaande van hun ramingen alle startende universitair docenten van een startersbeurs voorzien. In de bijgevoegde conceptversie is een uitzondering gemaakt voor umc's met het oog op de geraamde aantallen; hiervan uitgaande kunnen er mogelijk budgetproblemen ontstaan voor umc's. Umc's willen in principe alle startende UD een startersbeurs geven, maar weten niet of ze voldoende middelen hebben om dit waar te maken.
 2. Uw tweede uitgangspunt is meer 'rust en ruimte' in de breedte van het veld. U vindt het belangrijk dat ook de werkdruk van zittende universitair docenten, universitair hoofddocenten en hoogleraren wordt verlaagd en zij ruimte hebben om ongebonden onderzoek te kunnen doen.
 3. Uw derde uitgangspunt is de vrijheid van besteding van de beurs. Het bedrag is beschikbaar voor de in het in het bestuursakkoord vastgelegde bestedingscategorieën, zoals het aanstellen van extra wetenschappelijk personeel en het aanschaffen van apparatuur. Dat betekent concreet dat instellingen de beurshouder geen keuze voor

een bestedingscategorie of aansluiting bij inhoudelijk strategisch beleid opleggen.

Datum

20 december 2023

- Verder verwacht u ten aanzien van de besteding van de beurs dat instellingen een degelijke en onderbouwde systematiek voor de indirecte kosten (overhead) hanteren.
- Beurshouders kunnen zonder (aanvullende) beperking een aanvraag bij NWO blijven indienen. Dit is in lijn met zowel het advies van de commissie als het besluit van het bestuur van NWO. NWO heeft dit reeds gecommuniceerd richting onderzoekers en instellingen. Daarmee heeft u de motie van Van der Woude afgedaan.
- De commissie stelt ten aanzien van de implementatie van de aanbevelingen een overgangperiode voor. Dit voorstel omarmt u en u noemt hierbij concreet enkele termijnen.
- Daarnaast geldt in navolging van het advies van de commissie voor de aanbevelingen het principe van 'pas toe of leg uit' waarbij instellingen tevens de medezeggenschap betrekken.
 - o Dit geldt voor alle aanbevelingen behalve 5 (vrije besteding en overhead) en 6 (geen indieningsstop bij NWO). Deze dienen onverkort te worden toegepast.
- In 2025 zal een eerste kwalitatieve evaluatie door een onafhankelijke commissie plaatsvinden.
 - o Daarbij zal worden gekeken of de middelen voor de startersbeurzen conform de bestuursafspraken worden ingezet voor universitair docenten die een vast contract krijgen. Indien dit het geval is, dan worden de structurele middelen onderdeel van de vaste onderzoeksbekostiging van de universiteiten.
 - o Mocht onverhoopt uit de evaluatie blijken dat dit niet het geval is, dan zult u overwegen een subsidieregeling in te stellen voor toekenning van de beurzen.
 - o Tevens zal bij de evaluatie worden onderzocht hoe de beurzen zijn besteed (inclusief de indirecte kosten) en in hoeverre de doelen van de starters- en stimuleringsbeurzen gerealiseerd. Ook wordt in de evaluatie de samenhang met andere instrumenten, zoals de sectorplannen, gezien.
- In 2028 volgt vervolgens een volledige evaluatie.